

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 22.10.1974, sp. zn. 11 Tz 34/74, ECLI:CZ:NS:1974:11.TZ.34.1974.1

Číslo: 40/1975

Právní věta: Člen Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti má při plnění úkolů ochranu jako veřejný činitel jen tehdy, je-li zevně označen předepsanou páskou. Nedostatek tohoto označení nelze nahradit tím, že se člen PS VB prokáže služebním průkazem.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 22.10.1974

Spisová značka: 11 Tz 34/74

Číslo rozhodnutí: 40

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Veřejný činitel

Předpisy: 140/1961 Sb. § 89 odst. 8

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 40/1975 sb. rozh.

Člen Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti má při plnění úkolů ochranu jako veřejný činitel jen tehdy, je-li zevně označen předepsanou páskou. Nedostatek tohoto označení nelze nahradit tím, že se člen PS VB prokáže služebním průkazem.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 22. 10. 1974 sp. zn. [11 Tz 34/74](#).)

Rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 28. února 1974 sp. zn. 5 T 33/74 byl obviněný uznán vinným trestným činem útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 2 tr. zák. a odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon mu byl podle § 58 odst. 1 písm. a), § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu tří roků.

Obviněný se tohoto trestného činu dopustil tím, že dne 12. 12. 1973 po 23.00 hod. v Praze na nábřeží B. Engelse urážel hrubými a vulgárními výroky člena PS VB J. B., protože jej kontroloval, žádal občanský průkaz, a proto, že trval na předvedení na MO VB v Praze 2.

K stížnosti pro porušení zákona zrušil Nejvyšší soud ČSR tento rozsudek a postoupil věc k projednání komisi pro ochranu veřejného pořádku při obvodním národním výboru pro Prahu 2.

Z odůvodnění:

Podle § 3 odst. 1 tr. zák. trestným činem je pro společnost nebezpečný čin, jeho znaky jsou uvedeny v trestním zákoně. Aby pachatel mohl být uznán vinným trestným činem uvedeným v některém z ustanovení zvláštní části trestního zákona, musí zjištěným skutkem naplnit všechny znaky konkrétního trestného činu. Není-li splněn i jeden z takových znaků, nejde o trestný čin.

Z ustanovení § 156 odst. 2 tr. zák. plyne, že trestného činu útoku na veřejného činitele se dopustí pachatel, který hrubě urazí nebo pomluví veřejného činitele při výkonu jeho pravomoci nebo pro tento výkon.

Obvodní soud pro Prahu 2 dospěl k závěru, že jednáním obviněného byly naplněny všechny znaky uvedeného trestného činu včetně znaku, že obviněný hrubě urazil příslušníka PS VB J. B. při výkonu jeho pravomoci.

Tento závěr však nemá oporu v provedených důkazech a je v rozporu se zákonem.

Z výsledků provedeného dokazování lze bezpečně zjistit, že člen PS VB J. B. sice v posuzovaném případě při zákroku proti obviněnému se prokazoval průkazem člena PS VB, přesto však v kritické době nepožíval ochrany veřejného činitele.

Podle § 11 odst. 2 zák. č. 70/1965 Sb. o Sboru národní bezpečnosti, platného v době spáchání skutku, 1) mají občané pověření plněním některých bezpečnostních úkolů práva a povinnosti podle uvedeného zákona jako příslušníci SNB, jsou-li zevně označeni.

Zevní označení členů PS VB bylo stanoveno vyhláškou federálního ministerstva vnitra č. 76/1971 Sb. /2/ Podle § 6 citované vyhlášky je výkon oprávnění při výkonu služby vázán na zevní označení člena PS VB předepsanou páskou. Pokud je takto zevně označen, má mimo jiné oprávnění zjišťovat totožnost osob narušujících veřejný pořádek, případně takové osoby předvádět na oddělení VB. Pokud zevně označen předepsanou páskou není, nemá jeho zákrok proti narušovatelům veřejného pořádku povahu výkonu pravomoci veřejného činitele a nepožívá ochrany veřejného činitele. V takovém případě, kdy v celospolečenském zájmu vystoupí proti narušiteli veřejného pořádku, nutno takové jednání posuzovat jako postup občana, který iniciativně přispívá k ochraně veřejného pořádku. Zákonnou podmínkou zevního označení páskou nelze nahradit tím, že člen PS VB se prokáže narušiteli veřejného pořádku služebním průkazem.

V souzeném případě vzhledem k prokázané skutečnosti, že člen PS VB J. B. nebyl při zákroku proti obviněnému označen předepsanou páskou člena PS VB, nebylo možno dovodit, že vykonával pravomoc veřejného činitele. Pokud obviněný v podnapilém stavu na ulici vykřikoval a narušoval veřejný pořádek a tohoto svědka na jeho žádost, aby s ním odešel na oddělení VB ke zjištění totožnosti, hrubými a vulgárními výroky urážel, zakládalo jeho jednání znaky přestupku proti socialistickému soužití podle § 19 zák. č. 60/1961 Sb.

Obvodní soud pro Prahu 2 byl proto povinen přihlédnout při posuzování zjištěného skutku k tomu, že jednání obviněného nezakládalo všechny znaky trestného činu útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 2 tr. zák., neboť hrubé urážlivé jednání obviněného vůči tomuto svědkovi se nestalo za situace, kdy vykonával pravomoc veřejného činitele. Měl proto věc proti obviněnému podle § 222 odst. 2 tr. ř. postoupit orgánu příslušnému k projednávání přestupků, a to komisi pro ochranu veřejného pořádku při ONV v Praze 2.

1) Redakční poznámka: Právní názor vyslovený v tomto rozhodnutí však platí i za účinnosti zák. č. 40/1974 Sb. o Sboru národní bezpečnosti.

2) Teď vyhláška federálního ministerstva vnitra č. 43/1974 Sb.